

ДО

Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**СТАНОВИЩЕ
НА
БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА**

ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА, СИГН. № 554-01-14

УВАЖАЕМИ Г-Н КИРИЛОВ,

По цитирания законопроект, Българската търговско-промишлена палата /БТПП/ изразява следното становище:

БТПП **не подкрепя** така предложените промени в Закона за адвокатурата (ЗА) по следните съображения:

I. Общи бележки:

Законопроектът необосновано засяга правото на труд и на свободна стопанска инициатива, гарантирана в Конституцията на Република България и редица международноправни актове, по които България е страна. Без предварителен анализ и оценка на въздействието се поставят бариери пред упражняването на адвокатска професия, създават се ограничения и несигурност за стопанските субекти и за гражданите.

Законопроектът урежда значими обществени отношения на базата на интереси, поражда съмнения относно обективността и безпристрастността на законовите предложения, създава предпоставки за конфликт на интереси и за нелоялна конкуренция. Предвидените изменения и допълнения предизвикват колизия с други общи и специални закони и допълнително дестабилизируют нормативната уредба.

Предложените нормативни промени ограничават конкуренцията и преследват неясни цели, а очакваният ефект от законопроекта в най-добрия случай може да се нарече спорен.

II. Бележки по конкретни текстове:

- С § 4 от проекта се изменя чл. 5, ал. 2 от ЗА, като се предвижда забрана за придобиване и упражняване на адвокатски права от изпълнителен член на съвет на директорите на акционерно дружество. Предложената промяна необосновано ограничава свободния избор на професия на тези лица и представлява неоправдана намеса в структурирането на предприятията. В мотивите към разпоредбата най-общо е посочено, че „адвокатската дейност следва да се упражнява от добре подготвени специалисти, с чувство за отговорност при осъществяване защитата на правата и интересите на представляваните лица“. Цитираните мотиви, обаче, нямат никакво отношение към предложената забрана, като същата е напълно неаргументирана.

- Предложените в §5 изменения на чл. 6, ал. 3 от ЗА неоправдано възпрепятстват възможността за упражняване на адвокатска професия от висококвалифицирани и опитни юристи, чрез задължение за явяване на изпит. Подобни рестрикции не само ограничават правото на труд на тези лица, но и по никакъв начин не спомагат за повишаване качеството на адвокатските услуги. Тъкмо напротив – изкуствено се блокира навлизането в адвокатската гилдия на нови кадри, професията се „монополизира“ и се нарушава конкурентното начало, естествено стимулиращо прилагане на най-високи стандарти в адвокатското обслужване. Отделен е въпросът, че за изпита и придобиването на права на адвокат отговарят лица, чиито интереси са в тясна връзка и зависимост с тези въпроси.

- В §15 от проекта, изменящ чл. 32, ал. 2 от ЗА, е предвидено на адвокатите да се предостави правото да извършват несвойствени за тях дейности (удостоверяване на документи и пр.), без обаче да се прилагат специалните изисквания за упражняване на тези дейности и контрол върху тях. Такива изисквания са предвидени в специални закони, какъвто е Законът за нотариусите и нотариалната дейност. С предложения законопроект не само се предизвикват противоречия и несигурност в нормативната уредба, но и се застрашава коректното развитие на важни обществени и бизнес отношения, които подлежат на особена закрила. Не случайно законодателството е предвидило специална уредба за дейностите по обслужване на отношения, която с предложените промени в ЗА ще бъде заобиколена.

- С §12 се правят промени в чл. 24, ал. 1 от ЗА, които вносителите мотивират с необходимостта от по-детайлна уредба на адвокатската дейност. Държим да подчертаем, че т. нар. „нов подход“ при определяне на съдържанието и обхвата на извършваните от адвокатите забранява на лицата, които не притежават качеството адвокати, да упражняват тези дейности. Забраната е въведена в чл. 150 от административно-наказателните разпоредби от законопроекта и е скрепена с имуществена санкция до 5 000 лв. за лицата, упражняващи дейности, посочени в предложената редакция на чл. 24 ЗА. Предвид факта, че въпросните дейности попадат в компетентността на юрисконсултите, както и на редица други професии, като нотариуси, счетоводители, а в много случаи могат се извършват и свободно от юридически и физически лица, **предложената законова промяна е недопустима**. Още повече, че въпросните дейности и лицата, които могат да ги извършват, са предмет на други общи и специални закони. По този начин предложеният законопроект създава сериозна законодателна колизия, в това число с разпоредбите на ГПК, ДОПК, Закона за нотариусите и нотариалната дейност и други.

- В чл. 153 от административно-наказателните разпоредби на проектозакона е предвидено задължение на органите на съдебната и изпълнителната власт, на нотариусите, частните съдебни изпълнители и всички физически и юридически лица да информират съответната адвокатска колегия за извършване на нарушения. Подобен текст няма аналог дори в наказателното право и е неоправдано репресивен в условията на демокрация и гражданско общество. Разпоредбата, освен това, е предпоставка за спекулации и злоупотреби спрямо адвокати от недобросъвестни лица. Това води до ангажиране на време и ресурси на съответната адвокатска колегия и на адвоката, а което е по-важно – до накърняване на доброто му име и репутацията му като професионалист.

Понастоящем съществуват подходящи и достатъчни гаранции за търсене на отговорност на адвокати и защита от техни неправомерни действия. Предвидена е не само възможност за сигнализиране на адвокатските колегии и носене на дисциплинарна отговорност, но също така може да се търси отговорност за граждански вреди, въпросът да се отнесе към съд, а при необходимост - и към друг компетентен орган. В този смисъл, разширяването на административно-наказателните разпоредби, в това число и с чл. 150 от проектозакона, не е нито обосновано, нито целесъобразно, а още по-малко оправдано.

- Обръщаме внимание, също така, че, съгласно мотивите към проектозакона, в Преходните и заключителни разпоредби е предвидено запазване на адвокатските права на лицата, придобили такива преди влизането на закона в сила. В самия проект, обаче, Преходни и заключителни разпоредби изобщо липсват, което създава допълнителна неяснота и несигурност.

Представеният законопроект засяга отношения, надхвърлящи сферата на конкретна професионална дейност, и като такъв подлежи на обстойна оценка на въздействието, извършена по измерими показатели. Проектът следва да се представи за обсъждане и съгласуване с широк кръг държавни и неправителствени структури в сферата на правото, икономиката и бизнеса, трудовоправните и осигурителни отношения. Проектът следва да се преразгледа, след като се вземат предвид всички техни становища, в това число и настоящото становище на БТПП.

БТПП счита, че в този си вид проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата е неприемлив и следва основно да се преработи, в съответствие с направените по-горе бележки и коментари.

С уважение,
Цв. Симеонов
председател на БТПП